

Beantwoording vragen VZ Westerkwartier naar aanleiding van het rekenkamer onderzoek. 23 mei 2022.

Vraag

Aanbiedingsbrief

5

Zie aanbeveling 5 Op blz 44 rapport staat dat de kosten hiervoor 12 euro per inwoner zijn. Op blz 36 staat dat 0,6 kilo per jaar via de milieuboer wordt ingezameld. Het lijkt dus een Quick Win. Hoe snel zou dit geregeld kunnen worden en wat zijn de consequenties?

Antwoord

Tijdens de presentatie van het rekenkameronderzoek op 11 mei is door Royal Hashkoning al aangegeven dat de kleine elektrische apparaten een beperkt deel uitmaken van de totale inzameling van de milieuboer en middels een deling op het totaal van alle afvalstromen zouden de kosten op € 12,- per inwoner uitkomen.

In de rapportage is op pagina 44 vermeld:

In bovenstaande analyse zijn de kosten voor de milieuboer rekenkundig verdeeld over de 8 ingezamelde afvalstromen. Dit zou de oorzaak van de hoge kosten kunnen zijn voor de kleinere afvalstromen, maar het is niet zo dat de kosten voor de afvalstromen OPK en P(M)D lager uitvallen in de benchmark. Dit kan alleen betekenen dat het concept van de milieuboer in de gemeente Westerkwartier resulteert in hogere kosten voor de afvalinzameling in vergelijking met vergelijkbare gemeenten.

De praktijk is inderdaad anders, omdat dit een minimale stroom is die naast de massa van meerdere grote stromen worden meegenomen. Deze € 12,- is niet 1 op 1 toerekenbaar. Er is een totaalprijs overeengekomen en zal het stoppen met inzamelen van deze stroom een miniem financieel voordeel opleveren.

Het gaat hier voornamelijk om kleine elektrische apparatuur die over het algemeen niet naar de brenglocatie van de gemeente wordt gebracht. Bij het stoppen van de inzameling zal deze stroom vermoedelijk voor een groot deel weer verdwijnen in het restafval. Hiernaast wordt deze deelstroom afgeleverd aan het project Wastetrain, waar werknemers met een afstand tot de arbeidsmarkt deze stromen demonteren. Dit is een project tussen het gemeentelijke onderdeel Werk en Ontwikkeling en het bedrijfsleven. Dit project zou dan ook moeten worden beëindigd.

vraag

Aanbiedingsbrief

6

Milieustraat zie ook
aanbeveling 6 : Hoever
staat het met de plannen
voor een nieuwe
milieustraat?

Antwoord

Dit bevindt zich momenteel in de onderzoeksfase. De verwachting is dat aan het eind van 2022 het onderzoek is afgerond.

Vraag

Bijlage 1 Rapport

14

Waaruit bestaat de
vergoeding STAV PMD. (was ca 1 miljoen euro in 2020) ? Is de hoogte jaarlijks in dezelfde orde van grote?

Antwoord

Deze vergoeding is afkomstig van het Afvalfonds en deze kreeg de gemeente voor het post-collection deel van de verwerking van de milieupuut. Het gaat hierom een vergoeding voor op- en overslag, transport, sortering en vermarkting van het ingezamelde materiaal. Het totaal van de vergoeding was afhankelijk van de aangeleverde tonnages. Per 1 januari 2021 hebben de Nederlandse gemeenten de post-collection teruggeven aan het Afvalfonds. Dit betekent dat de gemeente deze vergoeding niet meer ontvangt maar hiervoor ook geen kosten meer maakt. Na 1 januari 2021 ontvangen de gemeenten een inzamelvergoeding.

Bijlage 1 Rapport

15 ,36

Tabel 10 : De kosten **voor inzameling gft** is fors hoger dan voor restafval. (scheidings% is slechts 60%) Waarin zit het verschil ? Wordt dit ook goedkoper met de overgang naar Omrin?

Antwoord

Het klopt dat de inzameling gft fors hoger is dan voor restafval. Het verschil ten opzichte van restafval komt voort uit het feit dat de inzameling van gft uit meer elementen bestaat dan de inzameling van restafval. In het onderzoek zijn onder de noemer gft de inzameling van gft betreft de inzameling van de groene container door Renewi en inzameling van de gf (droge keukencomponenten) door de milieuboer onder 1 noemer geschaard. Voor deze laatste stroom geldt dat dit 1 van de 8 brongescheiden stromen is die in het milieuboer concept worden ingezameld. De totale vergoeding die Hoeksema voor de inzameling door de milieuboer ontvangt, wordt ook overgeslagen over het deel gf. In het totaal is dit een kleinere stroom en daardoor ontstaat er een scheef beeld, omdat de inzameling voornamelijk is ingericht op de grote stromen oud papier en de milieupuut. Zie hiervoor de

toelichting bij de eerste vraag, cq. de toelichting op de toerekening op pagina 44 van de rapportage. De toetreding van Omrin heeft geen effect, omdat Omrin voor ons het gft verwerkt en niet de inzameling verzorgt van deze stroom in het Westerkwartier.

Vraag

Bijlage 1 Rapport

15 en 44

Tabel 10

verwerkingskosten GFT :

Er lijkt geen opbrengst te zijn. GFT wordt toch hergebruikt (biogas/compost ..) Waarom is er dan geen opbrengst? Doet vanaf 2022 Omrin de verwerking? Hoeveel lager worden de Kosten per woonhuis in WK (in 2020 nog op 30)

Antwoord

Ook voor deze vraag geldt dat dit niet alleen betrekking heeft op de verwerking van ingezamelde hoeveelheden gft van Renewi. Het gaat hier ook om de verwerking van de ingezamelde hoeveelheden gf van de milieuboer en de verwerking van de hoeveelheden groenafval van de milieustraat. Hierdoor ontstaat een vertekend beeld. De vergoeding die de gemeente betaald aan Omrin voor de verwerking van gft is vergelijkbaar met de vergoeding die in het verleden aan Attero werd betaald. Het voordeel door toetreding tot Omrin zit in de verwerkingskosten voor restafval. Opbrengsten gas en compost zijn verdisconteerd in de kostprijs.

Vraag

Bijlage 1 Rapport

15

De brutokosten in 2020 voor PD is 2,2 miljoen. Hoe zijn deze kosten opgebouwd? Hoe hoog was het in 2021?

Antwoord

Het onderzoeksbureau heeft haar eigen systematiek gehanteerd voor toerekening aan de kostensoort pmd. Het gaat hier onder andere over kosten voor de post-collection (op- en overslag, transport, vermarkting en mechanische sortering), handmatige voorsortering, overslag tussentijdse op- en overslag/ transport en de stroom metaal van de milieuboer.

Deze kosten lagen in 2021 een stuk lager en bedragen € 850.000,-. Dit komt, omdat de post-collection per 1 januari 2022 is overgedragen aan het Afvalfonds en de gemeente alleen nog verantwoordelijk is voor de inzameling en aanlevering.

Vraag

Bijlage 1 Rapport

23

Worden alle elementen die hier beschreven staan ook

meegenomen in een op te stellen afvalbeleidsplan?

Antwoord

In het afvalbeleidsplan zullen ook beleidsindicatoren worden opgenomen waaraan het beleid getoetst kan worden. Hoe dit exact eruit komt te zien is afhankelijk van hoe het plan eruit komt te zien maar dit zal grotendeels overeenkomen.

Vraag

Bijlage 1 Rapport

31

De verwerking van de deelstromen OPK en de milieuzakken moest in 2020/2021 verder worden onderzocht. Wat is er uit gekomen en wat gaat er nu anders?

Antwoord

Dit maakte onderdeel uit van de MMO (Mededingingsprocedure met onderhandeling) en er is gekozen voor een integrale werkwijze. Dit betekent dat alle ingezamelde deelstromen op de locatie Hoeksema te Grootegast binnenkomen en worden op- en overgeslagen.

Vraag

Bijlage 1 Rapport

38

In 2020 was er nog sprake van een voorsortering bij Hummel. Daardoor nagenoeg geen afkeuringen. Vanwege hoge kosten en nieuwe inzamelauto's is dit stopgezet. Hoe hoog is nu % wat wordt afgekeurd er

Antwoord

In het eerste kwartaal van 2022 is er sprake van veel afkeur. Ongeveer 85% van het materiaal is afgekeurd. Dit komt vaker voor bij gemeenten die pd danwel pmd materiaal aan de bron inzamelen. Velen zijn bezig met het treffen van maatregelen ter verbetering van de kwaliteit.

Er zijn twee redenen aan te wijzen voor de afkeur. Reden 1 heeft te maken met verontreinigingen in de milieupuut en reden 2 is terug te voeren op de op- en overslaglocatie van Nedvang. Het ingezamelde pd materiaal wordt conform protocollen visueel beoordeeld op de op- en overslaglocatie van Nedvang te Leek bij Hummel. Echter wordt onze gemeente geconfronteerd met een noodzakelijke tussentijdse op- en overslag locatie. Het pd materiaal wat door de milieuboer wordt ingezameld komt aan op de locatie van Hoeksema voor tussentijdse op- en overslag. Vanuit hier gaat het pd materiaal naar de door Nedvang aangewezen op- en overslag locatie te Leek bij Hummel. Deze extra handeling zorgt ervoor dat veel zakken kapot scheuren en dat er een ander visueel beeld ontstaat dan wanneer het bij Hoeksema zou worden beoordeeld.

Op dit zijn wij hier volop mee bezig om dit probleem op te lossen. Hierbij moet gedacht worden aan de inzet van de afvalcoaches, communicatie, kritische acceptatie van het materiaal in het veld. Hiernaast zijn we intensief met Nedvang in overleg voor het inrichten van een tijdelijke tussencategorie voor het pd materiaal, zodat het niet meer afgekeurd wordt in afwachting van de resultaten van alle ingezette acties. Ook wordt gesproken met Nedvang om van de locatie Hoeksema waar het ingezamelde materiaal binnenkomt een erkende op- en overslaglocatie te maken. Zodat dit scheelt in het transport maar ook in de afkeur.

vraag

Bijlage 1 Rapport

39

Tabel 17 : In 2020 waren er 25 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de afvalinzameling en sortering werkzaam. Waren ze alle 25 gedetacheerd via Novatec? Voor het voorsorteren waren er 10 mensen bij Hummel werkzaam. Waar zijn die nu (na het wegvallen van deze werkzaamheden) gedetacheerd? Wordt er nu nog steeds voldaan aan de PSO 30 norm voor perceel 2?

Antwoord

Deze 25 personen waren niet allemaal via Novatec gedetacheerd. De personen die via Novatec waren gedetacheerd waren voornamelijk werkzaam in de voorsortering. Niet alle tien medewerkers waren gedetacheerd vanuit Novatec. 5 van deze medewerkers hebben bij Hummel vervangend werk gekregen en een deel is interne geplaatst bij Novatec en worden vanuit hier bemiddeld naar andere bedrijven.

In de aanbesteding was Hummel geen inschrijvende partij. De firma Hoeksema wel en deze was op het moment van inschrijven in bezit van het PSO 30+ certificaat. Het certificaat geldt voor het volledige bedrijf en niet alleen voor de medewerkers in de afvalinzameling. Bedrijven die in het kader van PSO gecertificeerd zijn, hebben een certificaat met een geldigheidsduur van twee jaar. Na deze periode moet opnieuw worden gecertificeerd. Bedrijven die het certificaat hebben zijn ook terug te vinden op de site van PSO Nederland. Hier staat het bedrijf Hoeksema ook vermeld.